ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 14.12.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

203

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy

z 25. novembra 1988

o usmerňovaní mzdových prostriedkov štátnych podnikov poľnohospodársko-potravinárskeho komplexu, jednotných roľníckych družstiev a spoločných podnikov

Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy ustanovuje po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí podľa § 43 ods. 2 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev a § 82 ods. 2 zákona č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve, po prerokovaní s Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky a Ministerstvom poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky, Ústredným výborom Zväzu družstevných roľníkov a Ústredným výborom Odborového zväzu pracovníkov poľnohospodárstva:

§ 1
Úvodné ustanovenie

Touto vyhláškou sa upravuje usmerňovanie mzdových prostriedkov štátnych podnikov,[1]) ktorých zakladateľom sú Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy alebo Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík“), jednotných roľníckych družstiev a spoločných podnikov[2]) (ďalej len „organizácie“).

§ 2
Mzdové prostriedky

(1) Mzdovými prostriedkami sú:

a) prostriedky na mzdy a odmeny za výsledky práce a náhrady týchto plnení (včítane naturálnej mzdy) poskytované na základe pracovného a členského pomeru a odborné plnenia;

b) prostriedky na odmeny za výsledky práce, prípadne obdobné plnenia poskytované na základe iného vzťahu než pracovného a členského pomeru;

c) sumy, ktoré organizácie refundujú iným organizáciám na úhradu plnení uvedených v písmenách a) a b), a sumy fondu odmien prevedené iným organizáciám;

d) sumy zodpovedajúce základným mzdám v prípadoch, keď mladiství v období prípravy pre prácu, žiaci stredných odborných učilíšť (ďalej len „odborné učilištia“) a iné osoby, ktoré nie sú v právnom vzťahu k organizácii (napr. príslušníci vojenských útvarov, osoby z nápravnovýchovných zariadení a pod.), vykonávajú pre organizácie práce, ktoré organizácia riadi alebo zabezpečuje pracovnými prostriedkami (mzdová hodnota práce); pri práci vykonávanej žiakmi odborných učilíšť v období odborného rozvoja, príslušníkmi vojenských

útvarov a osobami z nápravnovýchovných zariadení zahŕňa mzdová hodnota práce aj sumy zodpovedajúce ostatným zložkám mzdy a náhradám týchto miezd.

(2) Organizácie nemajú povinnosť zahŕňať do mzdových prostriedkov plnenia uvedené v odseku 1 písm. a) a b), ak sú refundované zo mzdových prostriedkov iných organizácií; ak zahrnú tieto plnenia do mzdových prostriedkov, vylúčia ich z nich pri prijatí refundovanej sumy.

(3) Mzdové prostriedky sú súčasťou nákladov organizácií s výnimkou prostriedkov uhrádzaných z fondu odmien alebo zo zisku (ďalej len „fond odmien“).

(4) Do ostatných osobných nákladov organizácie sa zahŕňajú prostriedky použité na výplatu plnení uvedených v odseku 1 písm. b) a sumy refundované iným organizáciám na úhradu týchto plnení.

Usmerňovanie mzdových prostriedkov

§ 3

Organizácie usmerňujú výšku mzdových prostriedkov:

a) prírastkovým spôsobom alebo

b) tarifným spôsobom.

§ 4

(1) Záväzným výstupom štátneho päťročného plánu (smerníc) a štátneho vykonávacieho plánu na roky 1989 a 1990 sú:

a) pri prírastkovom spôsobe usmerňovania mzdových prostriedkov normatív vyjadrujúci prírastok (úbytok) objemu týchto prostriedkov za 1% prírastku (úbytku) čistej produkcie včítane mimoriadnych výnosov (ďalej len „čistá produkcia“) oproti východiskovému stavu;

b) pri tarifnom spôsobe usmerňovania mzdových prostriedkov normatív maximálneho zvýšenia základne pre výpočet mzdových a ostatných osobných nákladov v percentách.

(2) Čistou produkciou sa rozumejú výkony spolu, včítane mimoriadnych výnosov:

a) znížené o materiálne náklady spolu, služby nemateriálnej povahy, manká a škody na hospodárskych prostriedkoch, pokuty a penále;

b) znížené o stratu alebo zvýšené o zisk zahraničného obchodu.

(3) Organizácie na základe svojich výrobno-ekonomických podmienok vyberú pri príprave päťročného plánu a uplatnia pre obdobie celej päťročnice (na roky 1989 a 1990 pri príprave plánu na rok 1989) jeden zo spôsobov usmerňovania mzdových prostriedkov uvedených v § 3.

§ 5

Prírastkový spôsob usmerňovania mzdových prostriedkov

(1) Východiskovým stavom čistej produkcie a mzdových prostriedkov spolu je skutočnosť čistej produkcie predchádzajúceho roka upravená o bilancované vplyvy zmien veľkoobchodných a nákupných cien a ostatných ekonomických nástrojov, prípadnú povinnú účasť na komplexnom poistení úrody, organizačné vplyvy a tomu zodpovedajúci nárok (prepočítaný objem) na mzdové prostriedky za predchádzajúci rok, včítane pripočítateľnej sumy za akosť produkcie v potravinárskom priemysle v roku 1987 a nároku na dotáciu fondu odmien z prírastkových prémií za rok 1988.

(2) Plánovaný objem mzdových prostriedkov zisťuje organizácia na základe normatívu a prírastku alebo úbytku čistej produkcie [§ 4 ods. 1 písm. a)] oproti východiskovému stavu.

Plánovaný objem mzdových a ostatných osobných nákladov (ďalej len „mzdové náklady“) vypočíta tak, že z tohto objemu mzdových prostriedkov odpočíta fond odmien zodpovedajúci v roku 1989 najmenej 7 % a v ďalších rokoch najmenej 10 % objemu mzdových prostriedkov. Organizácie s vyšším než 6,5 % podielom mzdových prostriedkov sezónnych a kampaňových pracovníkov na celkovom objeme mzdových prostriedkov môžu pre vyčíslenie fondu odmien zodpovedajúceho najmenej 7 % alebo 10 % mzdových prostriedkov znížiť tieto prostriedky o rozdiel medzi skutočným podielom mzdových prostriedkov sezónnych a kampaňových pracovníkov v predchádzajúcom roku a podielom 6,5 %.

(3) Organizácie v priebehu realizácie plánu zisťujú štvrťročne od začiatku roka nárok na mzdové náklady tak, že zvyšujú alebo znižujú pri prekročení alebo neplnení plánu čistej produkcie plánovaný objem mzdových nákladov v pomere ustanovenom normatívom. Za celý rok organizácie zisťujú nárok na tieto náklady a na mzdové prostriedky spolu na základe prírastku čistej produkcie oproti východiskovému stavu. Organizácie s poľnohospodárskou výrobou (činnosťou) nezvyšujú alebo neznižujú plánovaný objem mzdových nákladov za 1. štvrťrok podľa plnenia plánu čistej produkcie. Organizácia môže na účely zistenia nároku na mzdové prostriedky zvýšiť skutočný objem čistej produkcie o povinnú účasť na komplexnom poistení úrody, maximálne však do výšky plánovaného objemu čistej produkcie.

(4) Pokiaľ organizácia prekročí v priebehu roka nárok na mzdové náklady vypočítaný podľa odseku 3, viaže sumu prekročenia vo fonde odmien alebo v rezervnom fonde. Ak jednotné roľnícke družstvo a spoločný podnik nevytvára fond odmien alebo rezervný fond,[3]) viaže sumu prekročenia vo fonde kultúrnych a sociálnych potrieb, prípadne vo fonde rozvoja.

(5) Za prekročenie nároku na mzdové prostriedky alebo mzdové náklady sa nepovažujú preukázateľné sumy mzdových viacnákladov vynaložené na zmiernenie následkov nepriaznivých poveternostných podmienok, mzdové viacnáklady spojené s prekážkami pri práci v pohraničnom pásme "Z", sumy vyplatené za objavy, vynálezy, zlepšovacie návrhy a riešenia tematických úloh nad úroveň predchádzajúceho roka a sumy vyplatené z fondu odmien, pokiaľ bola na ne poskytnutá dotácia do fondu odmien alebo boli prevedené z fondu odmien iných organizácií.

§ 6
Tarifný spôsob usmerňovania mzdových prostriedkov

(1) Organizácia určí plánovaný objem mzdových prostriedkov za týchto podmienok:

a) nezvýši podiel mzdových nákladov na čistej produkcii oproti porovnateľnému podielu v predchádzajúcom roku, ktorý zodpovedá mzdovým prostriedkom a čistej produkcii podľa § 5 ods. 1 po znížení týchto prostriedkov minimálne o 7 % v roku 1989 a v ďalších rokoch najmenej o 10 % (§ 5 ods. 2);

b) dodrží normatív maximálneho zvýšenia objemu tarifných miezd(základne pre výpočet mzdových nákladov) ustanovený podľa § 4 ods. 1 písm. b).

(2) Organizácia pre určenie plánovaného objemu mzdových nákladov odvodí pomer ostatných nákladových zložiek k tarifným mzdám. Vychádza pritom z objemu mzdových prostriedkov za rok 1988 (§ 5 ods. 1) a postupuje takto:

a) od mzdových prostriedkov odpočíta najmenej 7 % fondu odmien pre rok 1989, resp, najmenej 10 % pre ďalšie roky (§ 5 ods. 2) a skutočne vyplatené tarifné mzdy, náhrady miezd a odmeny za objavy, vynálezy, zlepšovacie návrhy a riešenia tematických úloh;

b) sumu vypočítanú podľa písmena a) vydelí tarifnými mzdami a tento pomer ostatných nákladových zložiek oproti tarifným mzdám vynásobí stom;

c) jednotné roľnícke družstvo a spoločný podnik, ktoré zmení úroveň taríf (tarifných miezd), upraví pomer ostatných nákladových zložiek k tarifným mzdám. Zmenu vypočíta, tak, že skutočné

tarifné mzdy predchádzajúceho roka nahradí u jednotlivých pracovníkov novourčenými tarifami vynásobenými skutočne odpracovanými hodinami predchádzajúceho roka.

(3) Plánovaný objem mzdových prostriedkov organizácia vypočíta tak, že tarifné mzdy použité na odvodenie pomeru ostatných nákladových zložiek (odsek 2) upraví o plánované zmeny v štruktúre a počte pracovníkov a potom zvýši o:

a) sumu zodpovedajúcu normatívu podľa § 4 ods. 1 písm. b) a takto vypočítanú sumu ešte o pomer ostatných nákladových zložiek podľa odseku 2;

b) plánované náhrady miezd a odmeny za objavy, vynálezy, zlepšovacie návrhy a riešenia tematických úloh;

c) sumu fondu odmien.

(4) Tarifné mzdy zahŕňajú hodinové tarify triedy práce alebo osobné triedy násobené odpracovanými hodinami robotníkov, základné platy technicko-hospodárskych pracovníkov (bez osobného ohodnotenia), základné platy ostatných pracovníkov a príplatky k mzdám bez nadčasových príplatkov.

(5) Organizácie hodnotia štvrťročne či za obdobie od začiatku roka neprekročili nárok na mzdové náklady. Nárok zistia tak, že objem tarifných miezd zúčtovaných za príslušné obdobie na výplatu zvýšia o normatív podľa § 4 ods. 1 písm. b) a výslednú sumu zvýšia ďalej o pomer ostatných nákladových zložiek (odsek 2) a o náhrady miezd a odmeny za objavy, vynálezy, zlepšovacie návrhy a riešenia tematických úloh vyúčtované za príslušné obdobie na výplatu.

(6) Pri hodnotení môže organizácia zvýšiť nárok na mzdové náklady o tretinu prípadnej úspory týchto nákladov vyplývajúcej zo zníženia počtu pracovníkov oproti skutočnosti v rovnakom období predchádzajúceho roka.[4])

(7) Pokiaľ organizácia prekročí v priebehu roka nárok vypočítaný podľa odseku 5, viaže sumu prekročenia vo fonde odmien alebo v rezervnom fonde. Ak jednotné roľnícke družstvo alebo spoločný podnik netvorí fond odmien alebo rezervný fond,[3]) viaže sumu prekročenia vo fonde kultúrnych a sociálnych potrieb, prípadne vo fonde rozvoja.

§ 7
Fond odmien

(1) Fond odmien sa tvorí a používa podľa osobitného predpisu.[3]) Použitie fondu odmien sa ďalej usmerňuje dodatkovým odvodom podľa osobitného predpisu.

(2) Fond odmien môžu organizácie doplniť o úhradu oblastnej preferencie v odmeňovaní a príplatku za zaškoľovanie žiakov poskytovaného inštruktorom na školských závodoch z fondu stabilizácie pracovných síl. Fond odmien môžu organizácie ďalej doplniť dotáciami poskytovanými v rámci rezervy mzdových prostriedkov štátneho plánu, rezervy mzdových prostriedkov Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj, Českej komisie pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj alebo Slovenskej komisie pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj, ďalej prevodom z fondu odmien iných organizácií, z dotácií určených na rozvoj plemenárskej a šľachtiteľskej činnosti, prípadne podľa rozhodnutia ministerstva poľnohospodárstva a výživy republiky z iných fondov.[3])

(3) Štátny podnik z fondu odmien:

a) poskytuje pracovníkom podiely na hospodárskych výsledkoch, odmeny podľa mzdových predpisov pre uplatňovanie mzdových foriem,[5]) s výnimkou osobitných ročných odmien poskytovaných pri práci s chemickými karcinogénmi,[6]) a podľa vlastného rozhodnutia prémie alebo ich časť a žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja obdobné plnenia;

b) poskytuje vedúcim pracovníkom ročné prémie (odmeny);

c) prevádza prostriedky do fondov odmien svojich organizačných jednotiek;

d) prevádza prostriedky iným organizáciám, pokiaľ sa tieto organizácie zaslúžili o výsledky jeho činnosti;

e) uhrádza iné plnenia, ak to ustanovuje všeobecne záväzný mzdový predpis.

(4) Jednotné roľnícke družstvo a spoločný podnik z fondu odmien:

a) poskytuje členom (pracovníkom) podiely na hospodárskych výsledkoch, odmeny za splnenie mimoriadnych alebo jednorazových úloh, odmeny za splnenie významných úloh z prostriedkov poskytnutých orgánom hospodárskeho riadenia, odmeny za výsledky dosiahnuté na základe rozvoja iniciatívy pracujúcich a odmeny poskytované pri pracovných a životných výročiach, stabilizačné odmeny a ďalej poskytuje podľa vlastného rozhodnutia prémie alebo ich časť a žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja obdobné plnenia;

b) poskytuje vedúcim pracovníkom ročné prémie (odmeny);

c) prevádza prostriedky do fondov odmien iným organizáciám, pokiaľ sa tieto organizácie zaslúžili o výsledky jeho činnosti.

§ 8
Spoločné ustanovenia

(1) Pri vypracovaní plánu mzdových prostriedkov na rok 1989 prírastkovým spôsobom organizácie zvyšujú (znižujú) ich východiskový stav na základe percenta prírastku (úbytku) čistej produkcie plánovanej v roku 1989 v cenách a podmienkach roka 1988 oproti východiskovému stavu tejto produkcie za rok 1988. Po prepočte plánu čistej produkcie pre rok 1989 na ceny a podmienky roka 1989 sa plánované mzdové prostriedky nemenia a nárok sa zisťuje podľa § 5 ods. 3 prvej vety.

(2) Organizácia zabezpečí podklady pre kontrolu tvorby a čerpania mzdových prostriedkov. Vnútornú kontrolu vykonávajú kontrolné orgány organizácie, spoločenskú kontrolu orgány Revolučného odborového hnutia. Kontrola sa zameriava najmä na správnosť úprav východiskového stavu čistej produkcie, uplatnenie taríf, výpočtu pomeru ostatných nákladových zložiek a jeho zmien a odôvodnenosť mzdových viacnákladov. Vonkajšiu kontrolu vykonávajú zákonom poverené orgány a orgány hospodárskeho riadenia poľnohospodárstva.

§ 9
Záverečné ustanovenia

(1) Ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík môžu po prerokovaní s Federálnym ministerstvom poľnohospodárstva a výživy povoliť v osobitne uvedených prípadoch výnimku z týchto ustanovení vyhlášky:

a) § 5 ods. 1 v prípadoch, keď štátny podnik nesplnil v roku 1988 hlboko plán upravených vlastných výkonov alebo keď organizácia bola prevádzkovateľom alebo členom kooperácie;

b) § 5 ods. 1, prípadne § 6 ods. 1 písm. a) v prípade, keď ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík uložia organizácii opatrenie, v ktorého dôsledku sa zhorší hospodársky výsledok organizácie (ohrozí dlhodobý rozvoj alebo primeraný vývoj miezd);[7])

c) § 5 ods. 2 a § 6 ods. 1 písm. a) v prípadoch organizácií s osobitným režimom hospodárenia;

d) § 5 ods. 1 v prípadoch, keď dôjde k preradeniu organizácie do inej produkčnej ekonomickej skupiny.

(2) Organizácie uvedené v § 1 sa po nadobudnutí účinnosti tejto vyhlášky nespravujú vyhláškou Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 98/1985 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov.

§ 10

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1989.

Minister:

Ing. Algayer v. r.

1) Zákon č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

2) Zákon č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

3) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 127/1988 Zb. o finančnom hospodárení štátnych podnikov poľnohospodársko-potravinárskeho komplexu, jednotných roľníckych družstiev a spoločných podnikov.

4) Úspora sa vypočíta zo súčinu skutočných mzdových nákladov pripadajúcich na pracovníka (prepočítaného priemerného evidenčného počtu) v rovnakom období predchádzajúceho roka a zníženie počtu pracovníkov oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka.

5) § 3 ods. 7 a 8 výnosu Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 30. decembra 1987 č. 51-37608-5116 o posilnení právomoci a zodpovednosti podnikov za uplatňovanie mzdových foriem (reg. v čiastke 1/1988 Zb.).

6) Výnos Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 22. decembra 1987 č. 313-35673-5118 o poskytovaní osobitných ročných odmien pracovníkom, ktorí pracujú s chemickými karcinogénmi (reg. v čiastke 1/1988 Zb.).

7) § 26e Hospodárskeho zákonníka.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.